

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. juni 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Nina Lentz
Sagsnr.: 2020-0030-3780
Dok.: 1475159

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 920 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 920 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren se på andre muligheder for at få en ny mentalerklæring, idet der kun er mulighed for at tage en foranstaltning op og få en ny mentalerklæring ved at begå ny kriminalitet, jf. artiklen ”Brist i op mod hver tredje mentalerklæring: Ordfører kalder det en skandale for retssikkerheden” fra Berlingske den 13. februar 2020?”

Svar:

1. En mentalundersøgelse af den sigtede i en straffesag har til formål at bidrage til straffesagens oplysning i relation til sanktionsvalget, hvis den sigtede findes skyldig. Der er efter retsplejeloven ikke adgang til at foretage fornyet mentalundersøgelse, hvis formålet ikke er at bidrage til oplysningen af en verserende straffesag, og en sådan adgang vil efter min opfattelse også ligge uden for rammerne af strafferetsplejen.

Der foreligger en række retssikkerhedsmæssige garantier, som skal bidrage til at sikre, at en person, der findes skyldig i kriminalitet, også idømmes den rette sanktion.

Hvis en sigtet eller en tiltalt er uenig i indholdet af en mentalerklæring, kan den pågældende således anmode om, at der udarbejdes en supplerende erklæring. Anklagemyndigheden vil herefter sende erklæringen retur til overlægen med supplerende spørgsmål eller anmode overlægen om at præcisere anbefalingen. Såfremt anklagemyndigheden ikke finder, at der skal udarbejdes en supplerende udtalelse, kan spørgsmålet indbringes for retten i medfør af retsplejelovens § 746, stk. 1.

Den tiltalte kan således både forud for og under straffesagen rejse spørgsmål om kvaliteten af en mentalundersøgelse, og den tiltalte kan endvidere anke dommen, hvis den pågældende ikke er enig i den idømte sanktion.

Herudover vil anklagemyndigheden også af egen drift – hvis der er tvivl om mentalerklæringens indhold – som udgangspunkt sende erklæringen retur til overlægen med supplerende spørgsmål eller anmode overlægen om at præcisere anbefalingen.

Rigsadvokaten har endvidere i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Psykisk afvigende kriminelle, fastsat retningslinjer for, hvornår mentalundersøgelser forelægges Retslægerådet. Det følger bl.a. af retningslinjerne, at men-

talundersøgelser som regel forelægges for Retslægerådet, når de anbefaler dom til anbringelse i institution. En mentalundersøgelse i en straffesag, hvor den tiltalte på grund af mental retardering anbefales anbragt på en institution, vil derfor som regel have været forelagt Retslægerådet. Det følger også af retningslinjerne, at en mentalundersøgelse bør forelægges Retslægerådet, hvis der er tvivl om, hvilken foranstaltning der er bedst egnet til at forebygge lovovertrædelser, eller der i øvrigt er andre tvivlsspørgsmål vedrørende sanktionsspørgsmålet.

Hertil kommer, at de regionale statsadvokater er inddraget i alle sager, hvor der nedlægges påstand om en foranstaltning, ligesom statsadvokaterne fører løbende tilsyn med området, herunder at en foranstaltning efter §§ 68, 69 eller 70 ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt.

Jeg mener på denne baggrund ikke, at der er behov for, at der indføres en adgang til at få udarbejdet en ny mentalerklæring efter straffesagens endelige afslutning.

2. Justitsministeriet kan videre oplyse, at det i de tilfælde, hvor retten har truffet bestemmelse om en foranstaltning, f.eks. i form af anbringelse i en institution, påhviler anklagemyndigheden at påse, at foranstaltningen ikke opretholdes i længere tid og videre omfang end nødvendigt, jf. straffelovens § 72, stk. 1. De regionale statsadvokater fører tilsyn hermed.

Straffelovens § 72, stk. 2, 1. pkt., giver både mulighed for, at en foranstaltning kan ændres – det kan f.eks. være fra institutionsmæssig til ambulant behandling – eller ophævelse af foranstaltningen.

Det er retten, som efter anmodning kan træffe bestemmelse om ændring eller endelig ophævelse af en foranstaltning efter straffelovens §§ 68, 69 og 70, jf. straffelovens § 72, stk. 2, 1. pkt. En sådan anmodning kan fremsættes af den dømte, dennes bistandsværg, anklagemyndigheden, institutionens ledelse eller kriminalforsorgen.